

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний
аграрний університет»**

Біолого-технологічний факультет

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ВИПУСК – 13

**ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ,
СТАТТЕЙ, ДОПОВІДЕЙ І ТЕЗ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ
КОНФЕРЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧІВ, АСПІРАНТІВ,
МАГІСТРІВ, СТУДЕНТІВ**

Херсон - 2020

<i>Козир В.С. Экстерьерные отличия бычков отечественных пород скота в онтогенезе</i>	101
<i>Козир В.С., Дімчя Г.Г., Денисюк О.В., Майстренко А.Н., Показники тіло будови телиць сірої української породи в різні вікові та часові періоди</i>	109
<i>Крамаренко О.С., Сухоручко Т.О., Крамаренко С.С. Поліморфізм та асоціація STR –локусів із ознаками росту телиць південної м'ясної породи</i>	112
<i>Лисенко Л.Б., Корбич Н.М., Заруба К.В. Вплив розміру смушків на продуктивність ягнят асканійської каракульської породи</i>	137
<i>Марюхніч О.С., Туніковська Л.Г. Дослідженні впливу інтенсивності вирощування ремонтного молодняку на відгодівельні якості свиноматок великої білої породи в умовах ПРАТ «Агропромислова компанія» Запорізької області</i>	137
<i>Овдієнко А.М., Овдієнко К.Т., Корбич Н.М. Породи бджіл України</i>	142
<i>Оглобля В.В., Кравченко О.І., Повод М.Г. Відтворювальні якості свиноматок за різного варіанту розведення</i>	146
<i>Пелих В.Г. Селекційно-технологічне значення співвідношення статей у свинарстві</i>	149
<i>Пелих В.Г., Круподер М.С. Продуктивні якості свиней різного походження</i>	153
<i>Пелипенко А.В., Повод М.Г. Відтворювальні якості свиноматок за різних варіантів розведення</i>	157
<i>Сарана А.В., Папакіна Н.С. Особливості комплексної оцінки овець таврійського типу асканійської тонкорунної породи</i>	163
<i>Сідашова С.О., Попова І.М., Стадницька О.І., Стрижак С.А. Динаміка продуктивно-репродуктивних показників корів племядра південної популяції новоствореної української червоної молочної породи</i>	167
<i>Ткачова І.В. Чистопорідне розведення коней в умовах обмеженого генофонду</i>	175
<i>Ушакова С.В. Відгодівельні та м'ясні якості свиней у схрещуванні</i>	184
<i>Халак В.І., Горчанок А.В., Літвіщенко Л.О., Бордун О.М. Відтворювальні якості свиноматок великої білої породи зарубіжної селекції</i>	187
<i>Халак В. І., Пелих Н. Л., Шепель Н.О. Відгодівельні та м'ясні якості молодняку свиней універсального напрямку продуктивності та рівень їх фенотипової консолідації</i>	193
<i>Черненко О.М., Черненко О.І., Губаренко Н.Ю., Результати раннього осіменіння телиць та відтворювальна функція корів різних генотип</i>	199
<i>Швачка Р.П., Повод М.Г. Відтворні якості свиноматок ірландської селекції залежно від породних поєднань за різної тривалості підсисного періоду в умовах промислового комплексу</i>	205
<i>Шевченко Ю.А., Пелих Н.Л. Обґрунтування комплексної оцінки відгодівельних якостей свиней</i>	209

6.Рибалко В. П. Селекція та гібридизація у свинарстві / В. П. Рибалко, В. П. Буркат. – К., 1996. – 143 с.

7.Соляник, В.В. О прибыльности производства свинины в товарных хозяйствах. Повышение интенсификации и конкурентоспособности отраслей животноводства: междунар. науч. – практ. конф., 14-15 сентября 2011. Жодино, 2011. Ч 24. С. 342-344.

УДК 636.082

ОСОБЛИВОСТІ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ОВЕЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ

Сарана А.В. - - здобувач вищої освіти, магістр з ТВППТ,

Папакіна Н.С. – к. с.-г. н., доцент,

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Порядок проведення селекційної роботи визначається біологічними особливостями кожного біологічного виду свійських тварин та птиць. Так, у вівчарстві окремі породи овець відрізняються видатними показниками відтворювальної здатності (романівська), або, навпаки – не достатньо високою (едільбаївська порода), видатними показниками вовнової продуктивності (мериноси), або грубою вовною (каракуль), та інш. Водночас, їх об'єднує, із іншими свійськими тваринами, значення плідників у розведенні, особливо за умов штучного відтворення.

Ефективність відбору ремонтних баранів на підставі якості їх батьків визначають коефіцієнтом регресії дорослих плідників, оцінених за якістю потомства на племінну цінність їх батьків. Регресія племінної цінності баранів на племінну цінність їх батьків за настригом вовни складає 0,3, а за якістю вовни (довжина, товщина) – 0,5 [1,2].

Традиційно, оцінювання за походженням базується на інформації про предків і їх фенотипи. За хронологією таке оцінювання є першим і може бути отримане не тільки під час народження тварини, але й до народження під час планування відбору. Передбачаючи майбутніх батьків можна планувати походження майбутньої тварини. У цьому полягає головна цінність і перевага оцінювання за походженням.

Але на основі фенотипу батьків племінну цінність можна визначити лише попередньо. Для ознак із низьким коефіцієнтом успадкованості значення оцінювання за походженням зменшується.

У вівчарстві оцінювання за фенотипом бічних родичів має обмежене використання, тому що овець відносять до тварин із низьким коефіцієнтом розмноження. У практиці селекції інформацію про братів і сестер (сібси і напівсібси) не використовують, їх кількість незначна. Точність оцінювання за бічними родичами суттєво зростає тільки за 10 і більше повних сибсів. Щодо напівсібсів, то їх можна залучати до оцінювання племінної цінності тварини за забійними якостями.

Більш широко, та практично в умовах усіх господарств провадять відбір за екстер'єром і продуктивністю – масовий відбір. Основне значення якого полягає у тому, що для розмноження залишають тварин із високою продуктивністю і добрим екстер'єром, а особин із небажаними властивостями вибраковують. У своїй основі цей метод базується на визнанні того, що кращі генотипи знаходяться серед кращих фенотипів.

Залежно від напрямку продуктивності головна увага під час відбору приділяється або вовновій продуктивності і якості вовни, або скоростиглості, або плодючості, або якостям смушок і та ін. До того ж в усіх випадках ураховують статуру, здоров'я, конституцію, оскільки тривалу й інтенсивну експлуатацію можуть витримати тільки здорові і конституційно міцні тварини.

Під час селекційної роботи за екстер'єром у першу чергу звертають увагу на конституцію і розвиток кістяка тварин. У м'ясо-вовнистих овець мають бути добре розвинені статі, які характеризують м'ясність: стегно, поперекова частина, п'ясткові і плеснові кістки мають бути короткі. У Англії, під час оцінювання племінних овець породи лінкольн зі 100 балів за стать екстер'єру присвоюють 40, за м'ясність — 20, за вовнові якості — 20 і за активність тварин — 10 балів.

Відбір у вівчарстві проводять на основі оцінювання конституційно-продуктивних якостей під час бонітування з урахуванням живої маси, настригу вовни, плодючості та інших ознак [1-3].

Одним з головних елементів селекційної роботи є оцінка генотипу тварин, яка відбувається за показниками продуктивних ознак їх потомків. Раннє і всебічне оцінювання плідників, виявлення поліпшувачів і широке їх використання на пунктах штучного осіменіння або безпосередньо в господарствах – найважливіша ланка племінної справи, оскільки генетичне поліпшення тварин забезпечується, головним чином, через плідників.

Ефективність селекційно-племінної роботи підвищується завдяки комплексному оцінюванню плідників з урахуванням продуктивних особливостей, генеалогічних даних і якості потомків.

У племінних заводах стадо плідників комплектують тваринами, яких вирощують, перш за все, від маток селекційного ядра під час інтенсивного відбору. У племінних репродукторах стадо плідників формують як за рахунок вирощених у своєму стаді, так і куплених у племінних заводах.

Для товарних господарств плідників закупають у племінних репродукторах із врахуванням методу розведення, що використовується (чистопорідне або схрещування).

Основні положення відбору і оцінювання овець за якістю потомків наступні: у тонкорунному і напівтонкорунному вівчарстві до добору баранів приступають у 2-3-тижневому віці. У цей час непридатних для племінного стада баранчиків каструють. Другий раз оглядають і добирають баранчиків на плем'я під час відлучення їх від маток. Кращих баранчиків виділяють у ремонтну групу в кількості, що перевищує потребу в 5...6 разів. Наступний добір баранчиків здійснюють в однорічному віці на підставі даних походження, індивідуального бонітування, обліку настригу вовни і живої маси. Кращих з-поміж ремонтних баранчиків ставлять на перевірку за якістю потомків. Їх кількість повинна бути в 3...4 рази більшою від потреби[1-3].

Список літератури:

1. Інструкція бонітування овець/[під редакцією Д.М. Микитюк, А.М. Литовченко та ін..] – Київ, 2003. – 156 с
2. Зубец М.В., Буркат В.П., Мельничук О.Д., та ін.. Доповідь про стан генетичних ресурсів Тваринництва України. – Київ. – 2004. – 150с, Вівчарство України /Наукове видання за ред. В.П.Коваленко та І.С.Хомута. – Київ: Аграрна наука. 2006. – 614с
3. Селекція сільськогосподарських тварин / Ю.Ф. Мельник, В.П. Коваленко, А.М. Угнівенко, К.А. Найденко, В.Г. Пелих, Б.М. Гопка, Т.І. Нежлукченко, І.А. Рудик, М.І. Сахацький, О.Л. Трофименко, Л.М. Цицюрський, В.І. Шеремета / За заг. ред. Ю.Ф. Мельника, В.П. Коваленка та А.М. Угнівенка. – К.: «Інтас» , 2008. – 445 с